

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ ЗДМФУ**

СТРАТЕГІЇ

**ФУНКЦІОНУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ СИСТЕМИ
СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ
В УМОВАХ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ**

08 червня 2023 року, м. Запоріжжя

Запоріжжя, 2023

ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ – АНЕСТЕЗІОЛОГІВ У ПЕРІОД НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ.....	35
С.І. Воротинцев, С.М.Корогод, С.М.Гриценко, Т.О.Семенова	
ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ АНЕСТЕЗІОЛОГІЇ ТА ІНТЕНСИВНОЇ ТЕРАПІЇ ЗДМФУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	36
С.І. Воротинцев, К.А.Бойко, К.В.Серіков, І.О.Анікін, С.В.Григор'єв	
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЯК МЕТОДИЧНА ОСНОВА ВИКЛАДАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	37
Ю.А. Ганошенко	
ТРАНСФОРМАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ СИСТЕМИ МЕДИЧНОЇ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	38
О.В. Ганчева, О.В. Мельнікова, Т.А. Грекова, Є.В. Каджарян, М.І. Ісаченко, М.В. Данукало	
ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ.....	40
К.І. Гейченко, О.А. Цупікова, Д.І. Дочинець	
ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ НА КАФЕДРІ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ ЗДМФУ.....	42
В.В. Гладишев, А.В. Курінний, І.А. Пухальська, В.В. Нагорний, Б.С. Бурлака	
ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ З ВПРОВАДЖЕННЯМ КОМП'ЮТЕРНИХ ФОРМ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ НА КАФЕДРІ КЛІНІЧНОЇ ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ	43
С.В. Горбачова, С.А. Біленький, К.В. Левченко, Д.В. Робота, К.А. Бурлака	
ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ З ХІРУРГІЇ У ДИСТАНЦІЙНОМУ ФОРМАТІ.....	44
В.О. Губка, С.Р. Вільданов, Є.І. Гайдаржі, М.Г.Головка, А.С. Проценко	
ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ MS TEAMS ТА MS FORMS У ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННІ ЗАНЯТЬ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	45
В.С. Дмитрієв, В.П. Риженко	
ІНТЕГРАЦІЯ МЕДИЧНИХ І ПЕДАГОГІЧНИХ НАПРЯМІВ У ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ ОП СПЕЦІАЛЬНОСТІ 227 «ТЕРАПІЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ» У ЗДМФУ (БАКАЛАВРСЬКИЙ І МАГІСТЕРСЬКИЙ РІВНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ)	47
Е.Ю. Дорошенко	
СТРАТЕГІЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В МЕДИЧНИХ ЗВО В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19 ТА ВОЄННОГО СТАНУ	49
С.Я. Доценко, Б.Б. Самура, І.В. Чорна, Т.Г. Шеховцева	
ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ НА ЕТАПІ ПІСЛЯДИПЛОМНОГО НАВЧАННЯ.....	50
О.К. Єренко	
МОЖЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ ІНТЕРНІВ ХІРУРГІЧНОГО ПРОФІЛЮ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ В МІСТАХ ПРИФРОНТОВОЇ ЗОНИ	51
С.М. Завгородній, М.Б. Данилюк, М.А. Кубрак	
ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНО-РОЛЬОВИХ ІГОР «ЛІКАР-ПАЦІЄНТ» ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ОФТАЛЬМОЛОГІЯ» В ЗДМФУ	54
Н.Г. Завгородня, О.О. Безденежна, К.О. Костровська, Л.Е. Саржевська	
РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ З БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ СТУДЕНТІВ, ЩО НАВЧАЮТЬСЯ ЗА ОПП «ФАРМАЦІЯ».....	55
Д.Г. Іванченко, Н.В. Крісанова, О.С. Шкода, Н.П. Рудько	

ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНО-РОЛЬОВИХ ІГОР «ЛІКАР-ПАЦІЄНТ» ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ОФТАЛЬМОЛОГІЯ» В ЗДМФУ

Н.Г. Завгородня, завідувач кафедри офтальмологія, О.О. Безденежна, доцент закладу вищої освіти кафедри офтальмологія, К.О. Костровська, доцент закладу вищої освіти кафедри офтальмологія, Л.Е. Саржевська, доцент закладу вищої освіти кафедри офтальмологія

Ключові слова: навчально-рольові ігри, активізація пізнавальної діяльності.

Вступ. Сучасне суспільство в умовах військового стану поставило перед вищою школою глобальне завдання – необхідність забезпечення якісної вищої освіти закономірною адаптацією до емоційно-напружених умов з впровадженням новітніх інформативних технологій і засобів комунікації щодо модернізації системи вищої медичної освіти, яка має відповідати міжнародним стандартам і забезпечити якісну підготовку лікарів. Суворі обмеження під час війни, вимушений перехід на дистанційні технології освіти унеможливили традиційні методи навчання студентів-медиків в умовах лікарні біля ліжка хворого.

Студенти, не маючи досвіду прямого спілкування з пацієнтами почуваються невпевнено, розгублено, комунікативний процес викликає у них значні труднощі. Тому на сьогодні перед викладачем стоїть завдання пошуку шляхів, засобів та методів активізації пізнавальної діяльності майбутніх медичних працівників та відпрацювання професійних навичок відповідно до освітньої програми.

Останні роки вважається, що у викладанні клінічних дисциплін варто віддавати перевагу активним методам навчання, коли студент стає активним учасником навчального процесу [1, 2]. Застосування інтерактивних технологій сприяє тому, що навчання здійснюється в умовах постійної, активної взаємодії всіх студентів, де студент і викладач – рівноправні учасники навчального процесу. Організація активних форм навчання передбачає моделювання конкретних життєвих ситуацій, які виникають у роботі майбутнього лікаря.

Застосування рольової гри під час заняття дає змогу максимально наблизити навчальний процес до практичної діяльності, врахувати реалії сьогодення, приймати рішення в умовах проблемних ситуацій, відстоювати свої пропозиції, отримати результати за досить обмежений час. У спеціально створених умовах студент відпрацьовує найрізноманітніші ситуації, які дають йому змогу сформуватися як майбутньому спеціалісту.

Основна частина. Об'єктом дослідження були 52 студенти IV курсу медичного факультету. На практичному занятті з дисципліни “Офтальмологія” під час розгляду теми “Захворювання рогівки та судинної оболонки” оцінювання знань студентів проводилося за допомогою клінічних рольових ігор «лікар-пацієнт». На початку заняття студентам роз'яснювалась суть методики.

В ролі «лікаря» виступали самі студенти по черзі, для кожного заздалегідь було підготовлено кейс-випадок у рамках теми заняття; в ролі «пацієнта» був викладач. «Лікар» повинен був з'ясувати скарги, зібрати анамнез, провести об'єктивне обстеження пацієнта, за необхідності, призначити додаткові методи дослідження. З урахуванням дистанційної форми навчання інтерактив відбувався в режимі реального часу за допомогою платформи Майкрософт Тимс, «пацієнт» відповідав на питання «лікаря», результати офтальмологічних досліджень демонструвались на вимогу «лікаря» у вигляді фотографій, протоколів додаткових досліджень. На основі отриманих даних «лікар» повинен поставити діагноз, призначити лікування, відповісти на всі питання «пацієнта», наприклад, що за заворування у нього, внаслідок чого воно розвинулось, як профілакувати рецидиви, тощо.

Студент оцінювався за 3 критеріями: правильність діагнозу, правильність в його обґрунтуванні та правильність лікування. Якщо діагноз встановлюється неправильно, студенту говорять правильний, і він повинен його обґрунтувати та призначити лікування. Якщо усі 3 критерії правильні, студент отримує оцінку – “відмінно”, якщо 2 критерії правильні – “добре”, одна правильна відповідь – “задовільно”, в іншому випадку – “незадовільно”. Після кожної рольової гри проводилось обговорення випадку, надавалися відповіді на запитання студентів.

Для оцінки ефективності запропонованої методики усі студенти заповнювали анонімну анкету, яка включала такі питання:

1. Наскільки Вам сподобалась дана методика оцінювання знань?
2. В якій мірі рольова гра дозволяє поліпшити запам'ятовування навчального матеріалу по темі?
3. Наскільки точно рольова гра дозволяє оцінити рівень Ваших знань?
4. Чи Ви бажаєте, аби рольові ігри проводились на практичних заняттях з інших тем?

Перші 3 пункти оцінювалися від 1 бала (зовсім не сподобалась, не дозволяє оцінити знання, зовсім не покращують запам'ятовувати матеріал) до 10 балів (максимально сподобалась, максимально дозволяє оцінити). Останній пункт – оцінювався “так” чи “ні”. В анонімному опитуванні взяли участь 52 студенти. По першому пункту опитувальника (сподобалось) середній бал – 8,8, по другому пункту (поліпшення запам'ятовування) середній бал – 8,2, По третьому пункту опитувальника (оцінка знань) середній бал – 8,5. По четвертому пункту анкети (хотіли б повторити) – 94,2 % (49 з 52) студентів відповіли “так”. Переважна більшість студентів позитивно оцінила застосування рольової гри на практичному занятті та хотіли б у подальшому застосовувати цей метод для оцінки їх знань на практичних заняттях. Рольові ігри дозволяють застосовувати свої знання на практиці. Отримані результати свідчать, що студентам більше подобаються рольові ігри, ніж вирішення клінічних задач або кросвордів, які також дозволяють досягнути відповідного рівня знань [3, 4]. Більшість студентів вважає оцінку, яку вони отримали на практичному занятті за допомогою клінічних рольових ігор, справедливою, про що свідчить середня оцінка у 8,2 бала.

Висновки. Прийом рольової гри має безсумнівну цінність, адже формує компетентності з дисципліни “Офтальмологія”, розвиває клінічне мислення, позитивно оцінюється студентами, не приводить до змін у навчальних планах, а також дозволяє трансформувати отримані знання у системний комплекс професійних дій для застосування знань студентів у практичній діяльності. Істотною перевагою цієї форми навчання є стовідсоткова зайнятість студента та концентрація уваги протягом усієї гри. Враховуючи все вищенаведене, клінічна рольова гра «лікар-пацієнт» може бути рекомендована як альтернатива або як доповнення до традиційних методів викладання та оцінювання, особливо в умовах дистанційного навчання.

Література

1. Ігри дорослих. Інтерактивні методи навчання / [упоряд. Л. Галіцина]. – К.: Ред. загальнопед. газ., 2005. – 128 с.
2. Сабатовська І. С. Педагогічні умови використання активних методів навчання у процесі підготовки фахівців медичного профілю / І. С. Сабатовська, М. А. Селезньов // Медична освіта. – 2017. – № 4. – С. 48–52.
3. Олійник Н. Ю. Ефективність ігрових моделей навчання в системі сучасної вищої освіти / Н. Ю. Олійник // Наукові записки. Серія: Проблеми методики фізикоматематичної і технологічної освіти. – 2016. – Т. 2, № 7. – С. 70–75.
4. Використання сучасних інноваційних технологій у процесі професійної підготовки лікарів-інтернів / Д. П. Мирний, А. І. Мирна, О. О. Савченко, Ю. В. Кацюба // Збірник наукових праць співробітників НМАПО ім. П. Л. Шупика. – 2015. – № 24 (1). – С. 639–645.

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ З БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ СТУДЕНТІВ, ЩО НАВЧАЮТЬСЯ ЗА ОПШ «ФАРМАЦІЯ»

Д.Г. Иванченко, в.о. завідувача кафедри біологічної хімії, Н.В. Крісанова, доцент кафедри біологічної хімії, О.С. Шкода, доцент кафедри біологічної хімії, Н.П. Рудько, старший викладач кафедри біологічної хімії

Ключові слова: інформаційні технології, воєнний стан, змішана форма навчання, відеохостінг.

ВСТУП. Розвиток всесвітньої науки, досягнення в галузі фармації, поява нових напрямків фундаментальних досліджень з метою розробки лікарських засобів нового покоління сприяє збільшенню потреби в висококваліфікованих фармацевтичних кадрах. Сучасний фахівець з фармації повинен бути готовим до постійного оновлення знань, вміло застосовувати їх на практиці для вирішення професійних завдань, чітко орієнтуватися в зростаючому потоці інформації, використовувати сучасні технології для її аналізу, трансформації та використання в професійній діяльності і власному житті. Питання підготовки висококваліфікованих кадрів має першочергове